

عنوان مقاله:

تبیین حکیم مصلح الدین لاری از حرکت شناسی ابن سینا (مقدمه، تصحیح و تحقیق رساله فی بحث الحركه)

محل انتشار:

دوفصلنامه فلسفه، دوره 21، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

Mohammad Javad Esmaeili - استاد گروه فلسفه، موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

مصلح الدین لاری، فیلسوف و تاریخ نگار قرن دهم هجری / شانزدهم میلادی است که زندگی خود را در سه قلمرو تاریخی و جغرافیایی صفوی در ایران، گورکانی در هند، و عثمانی در آسیای صغیر سپری کرد. این تجربه زیسته، رهاورد فرهنگی و اجتماعی به همراه داشت که می توان پیامدهای آن را در نگارش های لاری دنبال کرد. یکی از آثار مهم حکیم لاری اثری است با عنوان انموذج العلوم که به صورت مستقل دو نسخه از آن در کتابخانه های ترکیه شناسایی شده است. نیز سه نسخه برگرفته از این اثر با عنوان رساله فی بحث الحركه در کتابخانه های ایران، آلمان و ترکیه نگهداری می شود. رساله فی بحث الحركه لاری دوازدهمین بخش از رساله انموذج العلوم است که لاری آن را در بیست و یک بحث تنظیم کرده است و مسائلی از علوم نقلی و علوم عقلی را در آن گنجانده است. رهیافت انتقادی لاری در این اثر به گونه ای است که ارزش فلسفی این اثر هنوز پس از چهار قرن در روزگار ما از اهمیت برخوردار است. ارسطو، فارابی، ابن سینا، سهروردی، قوشچی و دوانی در زمره اندیشمندانی هستند که لاری در نگارش خود به بررسی آراء آنها پرداخته است. لاری در این اثر با دوانی همآوردی کرده است و در پرتو انتقاد از دوانی، نگرش فلسفی خود را بیان می کند. در این اثر این مباحث بررسی شده است: تعریف حرکت، اجزاء حرکت، حرکت و زمان، آن سیال، امور غیر متناهی و امور متعدد، حرکت به دو معنی توسط و قطع، توارد افراد مقوله، حرکت در کم، تکائف و نمو، متصل واحد، واحد طبیعی، وحدت جسم، طبیعت جسم، فرد به مثابه امر معین، و شخص.

کلمات کلیدی:

مصلح الدین لاری، انموذج العلوم، ابن سینا، الشفاء، حرکت، حیث التفاتی، آن سیال

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1883991>

